

Matkivatko eläimet toisiaan?

Puupiirroksia eläimistä ja niiden ominaisuuksista

LAB-ammattikorkeakoulu

Kuvataide(AMK)

2021

Laura Pulli

Tiivistelmä

Tekijä(t) Pulli, Laura	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika 2021
	Sivumäärä 22	
Työn nimi Matkivatko eläimet toisiaan? Puupiiirroksia eläimistä ja niiden ominaisuuksista		
Tutkinto Kuvataide (AMK)		
Ohjaavan opettajan nimi, titteli ja organisaatio		
Toimeksiantajan nimi, titteli ja organisaatio LAB Ammattikorkeakoulu		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön taiteellinen osa kuvaa eri eläinlajien samankaltaisuutta ja niitä yhdistäviä ominaisuuksia. Teokset on toteutettu puupiiirroksina. Teosten sarja on jatkumo vanhalle harjoitustyölle, jossa kaiverrustyylisiä muodostui tärkeä osa teosta. Harjoitustyössä on kolme eri eläinlajia suojaquoreensa kääriytyneenä. Ajan saatossa lajeille on kehittynyt hämmästyttäviä sopeutumia selviytymiseen, mikä on ollut inspiraationa myös opinnäytetyön teoksille. Sarjan tavoitteena on luoda mielenkiintoa luontoa ja sen eliöitä kohtaan. Kirjallisessa osuudessa käsitellään puupiiirroksen eri työvaiheita vanerin käsittelystä, käsinvedostuksen vaiheisiin.</p> <p>Puupiiirroksia on kaiverrettu lakatulle vanerilevyille ja vedostettu lakanakankaalle. Tekniikkaan syvennyttiin käsinvedostuksen keinoin. Vedostus on toteutettu painamalla väri lakanakankaalle kerroksittain. Näin vedokseen on saatu harmaan eri sävyjä. Teoskokonaisuus muodostuu mustavalkoisista teoksista, jotka ovat erikokoisia ja -muotoisia. Lopputuloksena syntyi neljän puupiiirroksen kokonaisuus seinälle ripustettuna.</p>		
Asiasanat Eläimet, luonto, puupiiirros, taidegrafiikka		

Abstract

Author(s) Pulli, Laura	Type of Publication Thesis, UAS Number of Pages 22	Published 2021
Title of Publication Matkivatko eläimet toisiaan Puupiiroksia eläimistä ja niiden ominaisuuksista		
Name of Degree Fine Artist (UAS)		
Name, title and organization of the supervising teacher		
Name, title and organization of the client LAB University of Applied Sciences		
Abstract <p>The artistic part of the thesis depicts the similarities and the connecting features of different animal species. The artworks are woodcuts. The collection is a continuation of an old practice work, in which the style of carving became an important component of the piece. The practice work illustrates three different animal species being protected by their shells. Over time species have adapted in the most fascinating ways and developed amazing features in order to survive, which has been an inspiration for the artwork in the thesis. The aim of the collection is to arouse interest in nature and its creatures. The literate part covers the different stages of the woodcut printing process from the processing of the plywood to the printing.</p> <p>The drawings have been carved to a piece of varnished plywood and printed to a fabric. The technique was deepened by the printing process. The picture has been printed onto the fabric in multiple layers, which allowed the print to have several shades of grey. The collection consists of greyscale pieces of art, which vary in shapes and sizes. The final result was a</p>		
Keywords animals, woodcut		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Eläimet taiteessa.....	2
3	Tekniikka ja materiaalit.....	5
3.1	Puupiirros.....	5
3.2	Puupiirroksen kaiverrus.....	5
3.3	Puupiirroksen vedostus.....	6
4	Teokset.....	9
4.1	Sarvet.....	9
4.2	Lentokyky.....	11
4.3	Liitokyky.....	14
4.4	Valon- ja hehkun tuottajat.....	17
5	Yhteenveto.....	21
	Lähteet.....	22

1 Johdanto

Maapallomme pinnalla kuhisee monimuotoinen, elämää tulviva biosfääri. Luonnossa tapahtuva elämän ja kuoleman taistelu on armotonta, mutta välttämätöntä lajien kehittymisen kannalta. Eläimille on muodostunut mielenkiintoisia tapoja ja sopeutumia selviytymiseen. Kiinnostavaa on myös se, että eri eläinlajeille on kehittynyt samanlaisia ominaisuuksia.

Haluan löytää samankaltaisuuksia eri eläinlajeista. Tuon teoksiin eläinpareja tai ryhmiä, joilla on jollain tavalla toisiaan muistuttavia ominaisuuksia. Lapsuudesta asti olen seurannut luontodokumentteja ja etsinyt tietoa eläimistä, joten eläinlajien valintaan on hyvät edellytykset. En aio rajata aihetta mihinkään tiettyyn eläinryhmään, vaan tutkin niin nisäkkäitä, matelijoita kuin hyönteisiäkin.

Kaiverran eläimistä neljä mustavalkoista, suurta puupiirrosta, jotka vedostan käsin lakanakankaalle. Teoksista tulee erikokoisia ja -muotoisia muodostaen teoskokonaisuuden seinälle ripustettavaksi.

Tahdon töideni luovan ihmetystä ja mielenkiintoa luontoa ja sen hämmästyttäviä eliöitä kohtaan.

2 Eläimet taiteessa

Leonardo da Vinci(1452- 1519) oli uteliaisuutta ja ideoita pursuava taidemaalari, keksijä, matemaatikko, anatomi, insinööri ja paljon muuta. Da Vincillä oli kova tarve tutkia ja ymmärtää eläinten ja ihmisen kehon toimintaa ja anatomiaa. Hän teki ruumiinavauksia lehmille, linnuille, apinoille ja sammakoille, piirtäen tutkimuksia niiden luurangoista, lihaksista ja verenkiertojärjestelmästä. (Puolakka 2019.) Löydän itsestäni samaa uteliaisuutta ja tarvetta piirtää eläimiä hyvin tarkasti. Oma kiinnostukseni rajoittuu eläinten ulkomuotoon ja liikeratoihin. Olen tarkastellut lapsuudesta asti luonnon eliöitä, hämmästellän niiden ulkoisia ominaisuuksia ja liikkeitä. Kuvassa 1. on Da Vincin piirustus hevosesta.

Kuva1. Leonardo da Vinci (discovering da Vinci)

Robert Bateman(1930-) on ollut 60-luvulta lähtien aktiivinen jäsen luonnonsuojelujärjestöissä. Hän on kerännyt taiteellaan miljoonia dollareita luonnon suojelukohteisiin. Bateman on ollut innokas taiteilija ja luonnontieteilijä nuoresta asti. Hän on maalannut luontoa aloittaen impressionismista ja kubismista abstraktiin ekspressionismiin. 30-vuotiaana hän siirtyi takaisin realismiin sopivampana tapana kuvata luonnon erityisyyttä.

Juuri tämä tyyli on tehnyt hänestä yhden tärkeimmistä luonnonmaailmaa kuvaavista taiteilijoista. (Bateman.) Bateman kuvaa eläimiä töissään hyvin realistisina ja kauniina. Maalauksissa on usein usvamainen tunnelma ja katse kiinnittyy myös tarkasti tehtyyn maisemaan, johon eläin on sommiteltu harkitusti. Batemanin teoksissa on aistittavissa luontoaiheeseen sopiva hetkellisyys.(kuva 2.)

Kuva 2. Robert Bateman, Dozing Lynx, akryyli (bateman)

Helmut Koller(1954-) on tunnettu värikkäistä ja rohkeista eläinmaalauksistaan. Koller on ollut ammattivalokuvaaja Wienin valtion oopperassa, ja siirtyi valokuvauksesta maalaamiseen vuonna 1987. Hän luo super-realistisia, pop-taide-eläin-maalauksia. (Koller.) Koller haastaa katsojaa vahvoilla värivalinnoilla. Eläimet on kuvattu hyvin

pikkutarkasti, yhdistettynä taustan tasaiseen väripintaan. Eläinten ja taustan välinen suhde on räikeä, mutta tehokas. Lisäksi eläimet eivät ole maalauksissa luonnollisen värisiä, vaan esimerkiksi kuvassa 3. seepran raidat ovat punaiset.

Kuva 3. Helmut Koller, Zebra in red & White on blue, 2010, Giclee on paper (Koller)

3 Tekniikka ja materiaalit

3.1 Puupiirros

Puupiirros sai alkunsa Japanissa 1100-luvulla ja sitä pidetään vanhimpana grafiikan menetelmistä. Kaiverruslaattana käytetään vaneria, lauta- tai kimpilevyä. Kaiverrus leikataan erilaisia veitsiä ja talttoja käyttäen. Puupiirrosta vedostaessa painoväri telataan laatalle, jolloin väri tarttuu leikkaamattomiin kohtiin. Monivärisen puupiirroksen saa kaivertamalla jokaiselle värille oman laatan. Värillisen puupiirroksen saa aikaan myös yhdellä laatalle, vuoroin kaivertamalla ja vedostaen.(Ratamo.)

Opinnäytetyönäni kaiversin neljälle kookkaalle vanerilevylle eläinaiheisia puupiirroksia ja vedostin ne lakanakankaalle. Kuvasin eläimet teoksiin hyvin selkeinä. Loin vedoksiin suuria linjoja, joissa on eläimestä riippuen yksityiskohtaista tekstuuria. Puupiirroksista tuli erimallisia ja -kokoisia seinälle ripustettavaksi. Olen tehnyt puupiirroksia aikaisemminkin, joten se oli sopiva valinta opinnäytetyöhöni. Tähän mennessä puupiirrokseni ovat rakentuneet nimenomaan kaiverrusjäljestä. Opinnäytetöissäni syvennyin menetelmään vedostamalla kolme teosta käsin saadakseni eri tummuus-asteita ja tekstuuria vedoksiin. Neljänteen työhön oli saatava tasainen musta pinta, mikä onnistui vedostamalla työ prässillä.

3.2 Puupiirroksen kaiverrus

Ennen kuin aloin kaivertaa puupiirrosta, käsittelin kaiverruspohjat huolellisesti. Olin käyttänyt aikaisempiin puupiirroksiini koivuvanerilevyä, joten se oli luonteva valinta opinnäytetöihini. Sain vanerilevyt valmiiksi leikattuna haluamiini kokoihin. Hioin hiekkapaperilla vanerilevyjen reunat ja pinnan, sekä kittasin mahdolliset halkeamat. Pyyhin puupölyn pois pinnoista ja seuraava vaihe oli vanerilevyn lakkaus. Lakka estää vedostusvaiheessa väriä imeytymästä vanerin puunsyihin. Käytettävissäni oli väritön puulakka, jonka sävytin musteella tummaksi. Tumma pinnasta on hyötyä, koska kaiverrusjälki näkyy selkeästi, vaalean puun tultua esiin.

Tein jokaisesta työstäni n. A3 kokoisen luonnoksen. Kun lakka oli kuivunut, heijastin töiden luonnokset videotykillä vanereille ja piirsin lyijykynällä tai musteella kuvan suurpiirteisesti levylle. Tarkasti tekemieni luonnosten ansiosta, pystyin lisäämään yksityiskohdat kaiverrusvaiheessa. Videotykki osoittautui käteväksi työkaluksi näin isoja töitä tehdessä.

Vanerin kaivertamiseen valitsin käyttööni kolme erikokoista ja -muotoista kaiverrinta; kaksi U-muotoista ja yhden V-muotoisen. Kaivertimien on oltava teroitettuja, jotta kaivertaminen olisi mahdollisimman sujuvaa. Teroitukseen käytetään vesihiomakiveä. Kaivertaminen on työläs ja käsiä rasittava työvaihe. Pidin huolen työergonomiasta pitämällä oikean otteen kaivertimesta ja kääntelin vanerilevyä pöydällä, jotta yletyin hyvin kaivertamaan. Kuvassa 4. on kaiverrusvaiheessa oleva puupiirros, missä sarvikuonosta on puolet kaivertamatta.

Kuva 4. Kaiverrusvaiheessa oleva puupiirros

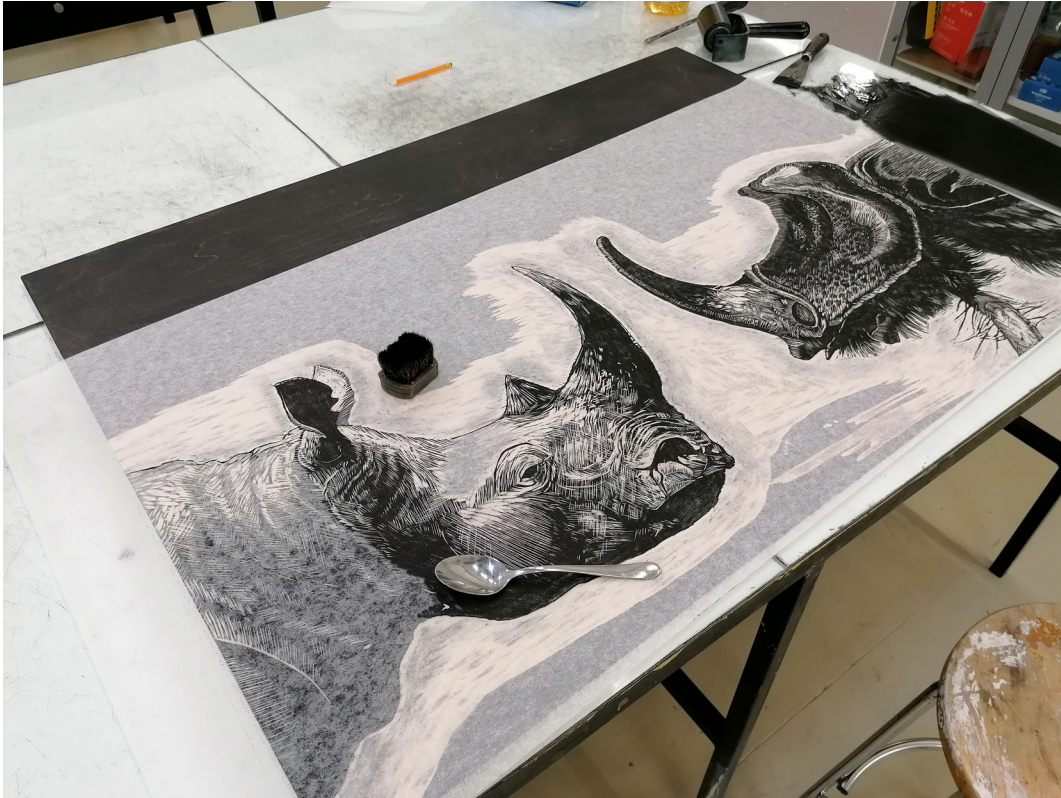
3.3 Puupiirroksen vedostus

Käsinvedostus on aikaa ja harkintaa vaativa vedostustapa. Käsinvedostus-työkaluja on mm. vedostusharja, vedostustyökalu baren ja lusikka. Kokeiltuani eri työkaluja, päädyin lopulta vedostamaan työni lusikalla. Muut vedostus-työkalut ovat pehmeän sileitä, joilla saa tasaisen väripinnan. Halusin saada vedoksiini hieman viivamaista tekstuuria, joka onnistui kuperan lusikan avulla. Etenin vedostuksessa niin, että painoin värin vähän

kerrallaan kankaalle (Kuvat 5. ja 6.). Minun oli pidettävä lusikka oikeassa kulmassa vanerilla, ettei lusikan reuna raapisi reikää hentoon vedostusmateriaaliin.

Kuva 5. vedostus aloitettu lusikkaa kevyesti painamalla

Kuva 6.

Vedoksesta saatu tummempi painamalla lusikkaa kovemmin

Vedostin työni lakanakankaalle. Lakanakangas on ohutta kangasmaista vedostusmateriaalia. Käsinvedostaessa siitä näkee mitkä kohdat on painettu ja mitkä ei, kuten kuvassa 6. ja 7. näkyy. Valitsin lakanakankaan vedostusmateriaaliksi ennen kaikkea siksi, että se antaa jyrkän oloiseen puupiirroksen keveyden tunteen.

Kangasta saa isona palana, pahvilaatikkoon taiteltuna. Kangas oli suoristettava ennen kuin siihen pystyi vedostamaan. Tehokkain tapa kankaan suoristamiseen, oli sumuttaa se suihkupullolla kosteaksi, ja liimaamalla se liimapaperilla isoon vanerialustaan. Kuivuessaan liimapaperi pingotti kankaan napakaksi vanerin pintaan suoristaen taitteet. Leikkasin lakanakankaan mattoveitsellä oikean kokoiseksi, asettamalla kaiverretun puupiirros-laatan lakanakankaan päälle.

4 Teokset

Idea opinnäytetyöhöni lähti eräästä harjoitustyöstäni toisen kouluvuoden lopulta. Teoksessa on kolme kerälle kääriytynyttä eläintä, panssarivyölisko, muurahaiskäpy ja siira (kuva 7.). Teoksessa toistuu erilaisten tekstuurien lisäksi pyöreä muoto. Kaivertaessani työn eläimiä, opettelin erilaisia kaiverrusjälkiä saadakseni eläimille sopivan tekstuurin. Kyseinen koulutyö on minulle tärkeä, koska sitä tehdessä löysin oman kaiverrustyylini puupiirroksen. Lisäksi työn eläimillä on mielenkiintoinen suhde toisiinsa. Jokaiselle niistä on kehittynyt suojautumismekanismi kääriytyä kerälle, vaikka ne ovat täysin erilaisia. Jän pohtimaan tätä ajatusta ja aloin miettiä muita eläinlajeja, jotka muistuttaisivat toisiaan.

Kuva 7. Harjoitus toiselta kouluvuodelta.

4.1 Sarvet

Sarvikuono ja sarvikuonokas valikoituivat yhdeksi teoksen aiheeksi niiden hämmästyttävän yhdenmukaisen muodon vuoksi. Molemmilla on mahtava sarvi kuonossaan, mutta toinen on suurikokoinen nisäkäs ja toinen kookas kovakuoriainen. Sarvikuonokas on ajan mittaan levinnyt myös Suomeen. 1900-luvulta asti niitä on tavattu Etelä- ja Keski-Suomessa, pihojen komposteissa ja sahanpurukasoissa. (Heliövaara.)

Molemmista eläimistä löytyi yksityiskohtia, jotka halusin toteuttaa teokseen. Sarvikuonossa olevat rypyt ja juonteet, ja sarvikuonokkaassa kiiltävä kupruileva kuori. Eläinten sovittaminen samankokoiseksi luonnokseen, mahdollisti molempien

yksityiskohtien tekemisen. Jotta sarvet tulisivat selkeästi näkyviin, asetin eläimet sarvet vastakkain luonnokseen (kuva 8.), joka loi jännitteen niiden välille.

Kuva 8. Luonnos sarvikuonosta ja sarvikuonokkaasta

Kuva 9. *Oryctes nasicornis*, Rhinocerotidae, 2021

Kuva 10. Yksityiskohta teoksesta

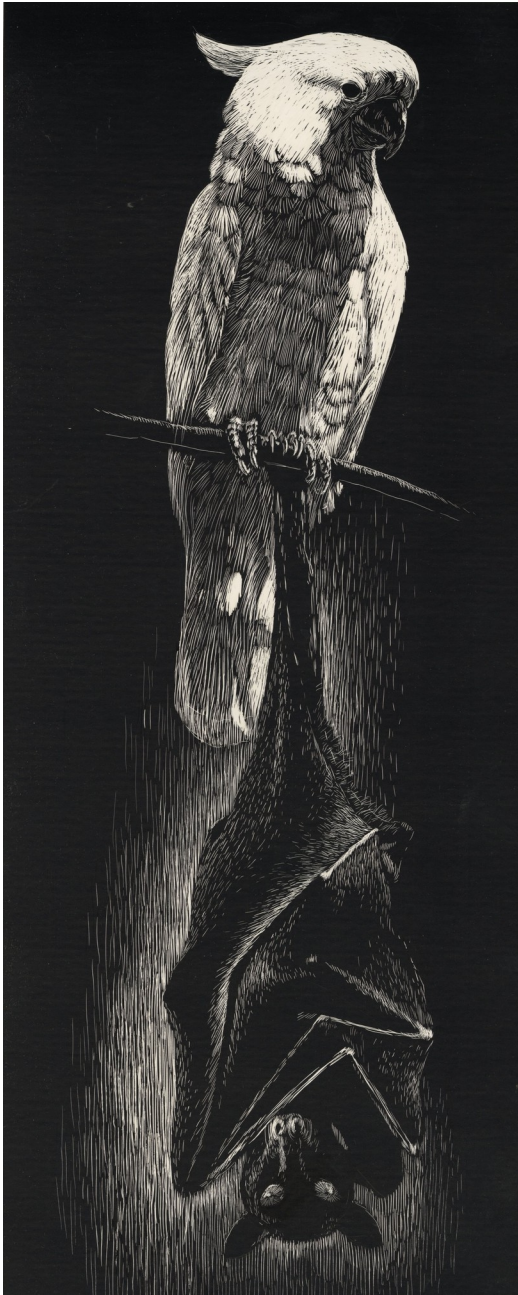
4.2 Lentokyyky

Lentokyyky on luonnon varmin keino siivittää laji menestykseen. Lentävät eläimet voivat esimerkiksi paeta vihollisia ilmaan, mutta lentokyykyyn liittyy monia muitakin hyödyllisiä ominaisuuksia. Sen ansiosta linnut pystyvät tekemään näköhavaintoja kaksi kertaa niin nopeasti kuin ihminen ja lepakot kykenevät hahmottamaan ympäristöään kolmiulotteisesti kaikuluotauksella. (Tieteen kuvalehti). Työni lepakko eroaa muista lepakkolajeista niin, että se liikkuu päivällä ja yöllä. Sille on kehittynyt tarkka näkö- ja hajuaisti, jolla se suunnistaa kypsien hedelmien luo.

Lentäminen on aina kiehtonut minua, joten halusin ehdottomasti yhteen teoksista lentokyykyisiä eläimiä. Keksinkin yhdistää kauniin valkoisen kultatöyhtökakadun ja rujan mustan isolentäväkoiran. Asetin ne luonnokseen samalle oksalle, kakadu oksan yläpuolelle ja lepakon roikkumaan alapuolelle (kuva 11.). Luonnokseen syntyi eläinten

ulkomuodosta, mustasta ja valkoisesta voimakas kontrasti. Piirsin lepakon ympärille hentoa viivoitusta erottaakseni sen mustasta taustasta.

Kuva 11. Luonnos kultatöyhtökakadusta ja hedelmälepakosta, raapekartonki

Kaiverrettuani puupiirroksen tein monta vedosta, mutta en ollut tyytyväinen taustaan. Tuntui, että eläimet leijuivat mustassa. Kokeeksi leikkasin yhdestä vedoksesta kakadun mustan taustan pois ja asetin työn valkoista magneettiseinää vasten, jolloin kakadun taustasta tuli valkoinen. Lisäksi leikkasin kepin esiin, jolla eläimet lepäsivät. Teoksesta tuli

paljon raikkaampi ja selkeämpi. Kaiversin vanerilevyyn oivaltamani muutokset ja yhdistin taustan valkoisen ja mustan rajan hennolla viivalla, jota on myös lepakon ympärillä. Loppusilauksena sain kakadun höyhenpeitteeseen lisävarjostuksia käsinvedostamalla.

Kuva 12. *Cacatua galerita*, *Pteropus vampyrus*, 2021

Kuva 13. Yksityiskohta teoksesta

4.3 Liitokyky

Liito-orava on kiehtova olento. Tämä suunnilleen tavallisen oravan kokoinen nisäkäs on yöeläin ja se voi liittää liitopojmujensa avulla jopa kolmen puun pituuden verran. Kuusivaltaisessa sekametsässä viihtyvä liito-orava on vaarantunut laji Suomessa. *Se on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella.* (Hannonen.) Minun ei ollut tarkoitus valikoida uhanalaisia lajeja opinnäytetöihini, mutta tämänhetkisen tiedon perusteella, moni eläinlaji on ahdingossa.

Liitäjiä löytyy myös muista eläinkunnista. Sademetsissä kautta maapallon on liskoja, joille on kehittynyt kyky levittää kylkiluunsa liittääkseen puusta puuhun. Lentokalat taas pystyvät liittämään ilmassa jopa 40 sekuntia 70 kilometrin tuntinopeudella (Tiede).

Eläinten asettelu toimivaksi kokonaisuudeksi luonnokseen oli hankalaa, koska halusin kuvata eläimet edestä päin ja liitoradan mukaisesti jonossa. Eläimistä oli vaikea löytää kuvia oikeassa kuvakulmassa. Monen piirroksen jälkeen saavutin toimivan sommittelun eläinten välille. Kuvassa 14. on onnistunut luonnos teokseen.

Kuva 14. Luonnos lentokalasta, liito-oravasta ja liitoliskosta, muste paperille

Kaiverrusvaiheessa liito-oravan turkki osoittautui haastavaksi kaivertaa. Oravan turkki on lyhyt ja pörröinen, joten paras tapa oli kaivertaa lyhyitä viivoja vierä vierä. Tummaksikin lakatusta vanerilevystä huolimatta oli vaikea hahmottaa, miltä turkki tulisi näyttämään

vedoksessa. Kalan suomujen ja liskon nahan kaivertaminen onnistui hyvin. Vedostin työn käsin, saadakseni eläimiin syvyysvaikutelmaa. Esimerkiksi liitoliskon häntä ja liitokalan evät jätin haaleaksi kuten kuvasta 15. näkyy. Jätin liito-oravan harmaansävyiseksi, jotta sain varjostuksia liitopoimuihin. Kuvassa 16. näkyy liito-oravan turkki, jonka lopputulokseen olen tyytyväinen.

Kuva 15. *Cheilopogon exsiliens*, *Pteromys volans*, *Draco spilonotus*, 2021

Kuva 16. Yksityiskohta teoksesta

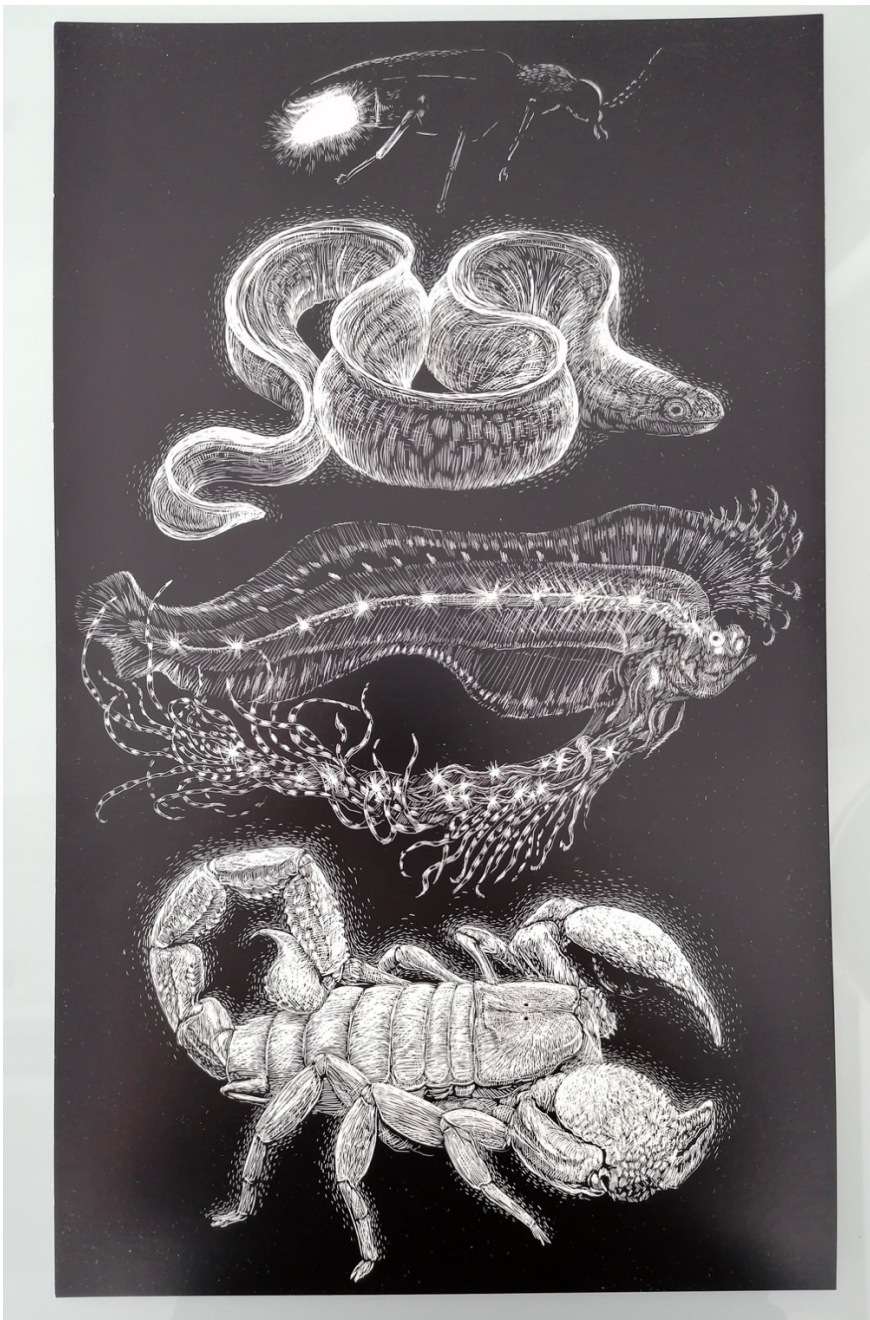
4.4 Valon- ja hehkun tuottajat

Halusin teoskokonaisuuteen mahdollisimman kirjavasti eläinlajeja. Olin nähnyt usein luontodokumenteissa syvänmeren eliöitä, jotka vilkkuvat ja hohtavat kirkkaissa väreissä. Bioluminesenssi oli selvä valinta aiheeksi, koska tiesin valoa tuottavia eläimiä olevan muuallakin kuin merissä. Bioluminesenssi eli elävien organismien kyky tuottaa valoa. Valon tuottaminen on kemiallinen reaktio, jossa lusiferiini- niminen pigmentti hapettuu. Hapen ja lusiferiinin reaktiota nopeuttaa entsyymi, jota nimitetään lusiferaasiksi. Bioluminesenssin ansiosta eläimet pystyvät houkuttelemaan saaliita tai parittelukumppaneita pimeässä elinympäristössä. Oman valon tuottaminen on yllättävän yleistä lajeilla, jotka elävät pimeissä ympäristöissä, kuten syvissä merissä, luolissa tai öisissä metsissä. (Karjala.)

Tutkittuani bioluminesenssiä muistin, että on olemassa skorpioni, joka hohtaa pimeässä. Skorpioni ei tuota omaa valoaan vaan hehkuu pimeässä UV-valon osuessa siihen. Kyseinen ilmiö on fluoresenssi. Fluoresenssissa adsorboituu korkea energian (lyhyt aallonpituus, korkea aallonpituus) valo, joka potkaisee elektronin viritettyyn energiaan.

Yleensä absorboitu valo on ultraviolettialueella. Absorptioprosessi tapahtuu nopeasti, eikä muuta elektronin pyörimissuuntaa. Fluoresenssi tapahtuu niin nopeasti, että jos sammuttaa valon, fluoresoiva eläin lakkaa hehkumasta. (Greenlane.)

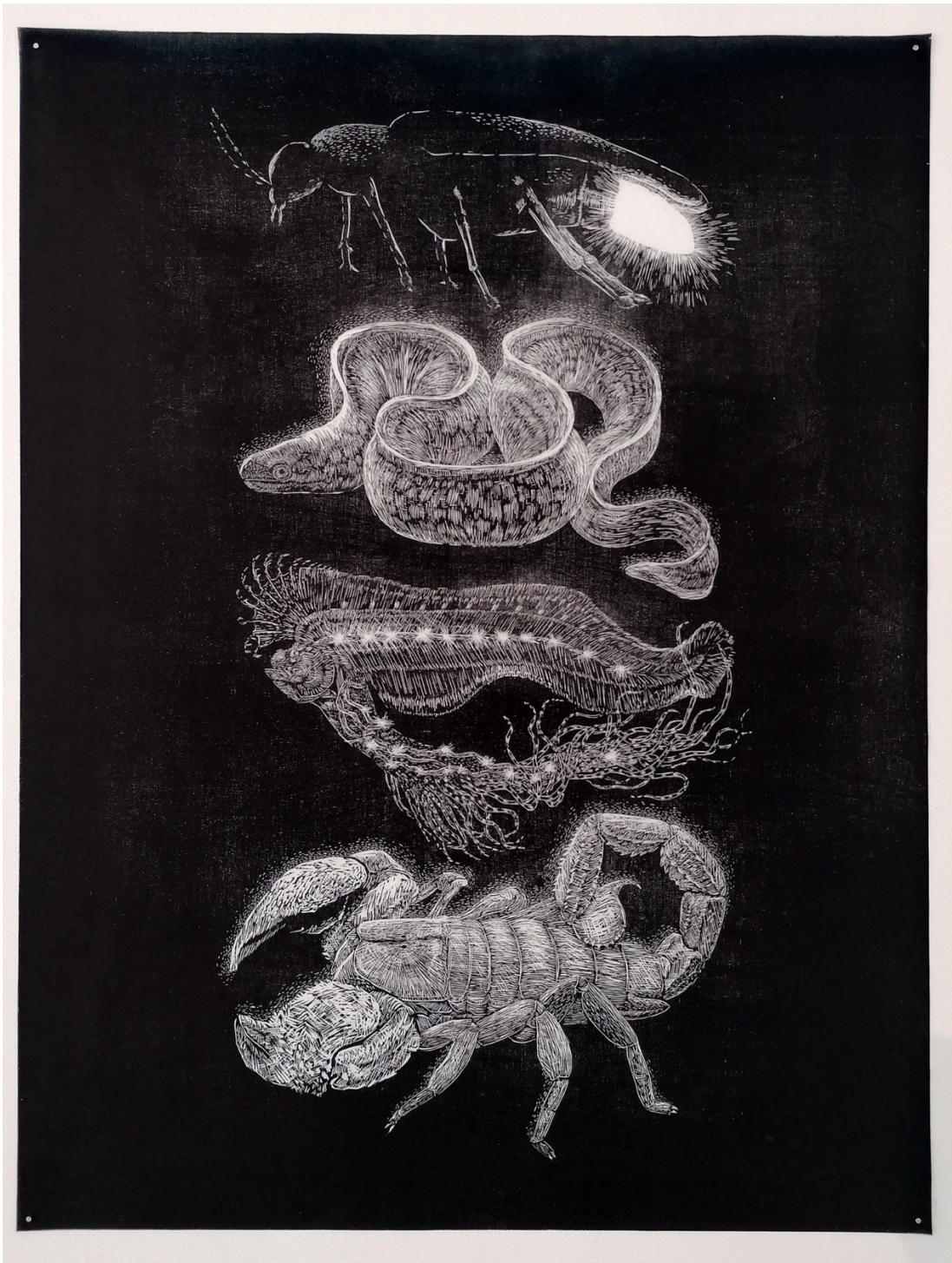
Valitsin teokseen kaksi fluoresoivaa eläintä ja kaksi bioluminesoivaa eläintä. Asettelin eläimet luonnokseen sivuprofiilissa päällekkäin, jotta eläinten hehku ja valot näkyivät selkeästi. Bioluminesoivien eläinten valot toteutin vetämällä viivoja valokohdan keskipisteestä ulospäin. Fluoresoivien eläinten hehkun ilmentäminen oli haastavampaa, koska ilmiössä koko eläin hehkuu. Kuvasta 17. näkyy, että sain hehkun eläimiin piirtämällä pieniä lyhyitä viivoja eläinten ympärille.

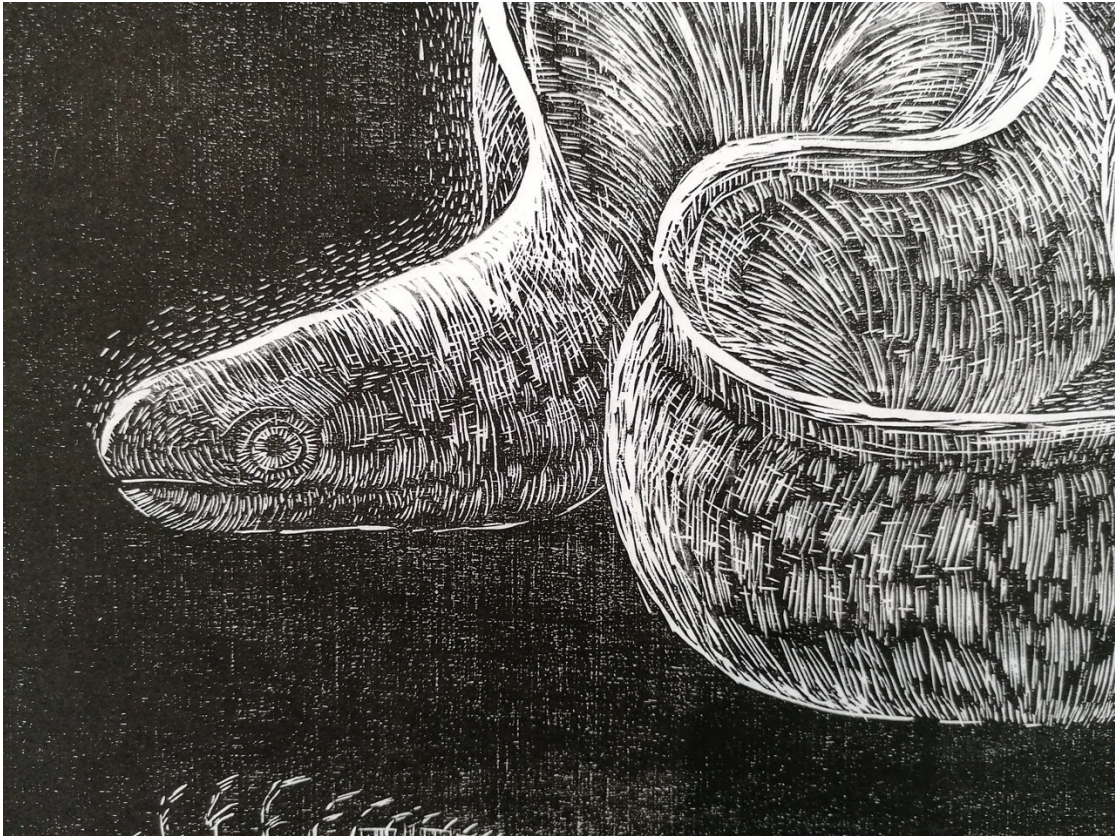

Kuva 17. Luonnos bioluminesenssista ja fluoresenssista, raapekartonki

Työn kaivertaminen oli kaikista puupiirroksista pitkäkestoisin. Halusin saada eläinten tekstuuriin näkyviin yksityiskohtaisesti ja tarkasti, joten kaiversin koko työn ohut-teräisellä V-kaivertimella. Myös kaiverrusviivojen suunnalla oli merkitystä muodon esiin tuomiseksi. Varsinkin ankeriaassa viivojen suunta oli tärkeä, mikä näkyy kuvassa 19. Vedostin puupiirroksen prässillä, jotta sain taustasta mahdollisimman mustan ja pimeän oloisen.

Kuva 18. *Aquatica lateralis*, *Gymnothorax zonipectis*, *Lamprogrammus* sp., *Pandinus imperator*, 2021

Kuva 19. Yksityiskohta teoksesta

Kuva 20. Teokset ripustettuna Imatran taidemuseolla. 2021.

5 Yhteenveto

Opinnäytetyöni tavoitteena oli tutkia ja löytää eläinlajeja, jotka muistuttaisivat toisiaan tai joilla on samanlaisia ominaisuuksia. Halusin myös saada katsojan kiinnostumaan ja hämmästyttämään luonnon monimuotoisesta lajikirjosta. Produktioni tekniikaksi valitsin puupiirroksen. Löysin hiljattain tekniikkaan oman tekotavan, jota halusin vahvistaa Produktion aikana. Teoskokonaisuus on ensimmäinen teossarja, jonka olen koskaan tehnyt.

Lopputuloksena syntyi neljä puupiirrosta yhdestätoista eläimestä. Niiden tekstuuri ja muoto syntyi kaiverrusjäljestä. Vedostin puupiirroksiset käsinvedostaen lakanakankaalle. Käsinvedostamalla sain luotua teoksiin eri harmaansävyjä ja lisäsyvyttä kaiverrusjäljen tueksi.

Puupiirrosten vedostusvaiheessa ongelmaksi ilmeni musta grafiikan väri. Vedostuksen jälkeen väristä irtosi öljyä, mikä aiheutti lakanakankaan pintaan sinisen ja vihreän heijastumia. Tämä näkyi myös yhdessä näyttelyyn menneessä teoksessa, vaikka olin käyttänyt toista vedostusväriä lopullisiin vedoksiin. Myöhemmin selvisi, että teokset olisi pitänyt kuivattaa hitaammin, jotta öljyn irtoamista ei olisi tapahtunut. Toinen ongelma oli teosten suuri koko- kevyen lakanakankaan asettelu laatalle yksin oli haastavaa. Ymmärsin, että on tärkeää suunnitella suurien töiden vedostuksen työvaiheet huolellisesti.

Aion vedostaa puupiirroksista lisää vedoksia, jotta saan mustan värin teoksiin toimivaksi. Voisin kokeilla vedostaa puupiirroksia myös eri materiaaleille kuten paperille tai paksummalle kankaalle. Opinnäyteproduktion aikana oivalsin, että perusteellinen suunnittelu ja mielipiteiden kysyminen kannattaa. Kannattaa myös varata aikaa riittävästi, ja aikatauluttaa työn kulku realistisesti.

Lähteet

Bateman centre Site. Robert Bateman. Robert Bateman. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <http://robertbateman.ca/biography.html>

Bateman. 1987. Dozing Lynx. Viitattu 24.3.2021 Saatavissa <http://robertbateman.ca/paintings/DozingLynx.htm>

Discovering da vinci. Viitattu 23.3.2021. Saatavissa <https://www.discoveringdavinci.com/drawing/animals>

Greenlane. 2019. Ymmärrä Fluoresenssin ja fosforesenssin ero. Greenlane. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <https://www.greelane.com/fi/science-tech-matematiikka/tiede/fluorescence-versus-phosphorescence-4063769>

Hannonen Paloma. Liito-orava on uhanalainen metsälajimme. Suomen luonnonsuojeluliitto. Viitattu 26.3.2021 Saatavissa <https://www.sll.fi/mita-me-teemme/metsat/liito-orava/>

Heliövaara Kari. Metsiemme kovakuoriaisia. UPM. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <https://www.upmmetsa.fi/siteassets/yhteiset/pdf/opasvihkoset/metsiemme-kovakuoriaisia-opasvihko.pdf>

Karala M. 2019. Mikä outo valo? Geo. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <https://geo-lehti.fi/artikkeli/mika-on-tuo-outo-valo-6.8.155127.f5a557d52a>

Koller Helmut. 2019. Helmut Koller. Helmut Koller. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <https://www.helmutkoller.com/about>

Koller. Helmut koller. 2010. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa <https://fritzgallery.com/helmut-koller>

Puolakka, M. 2019. Leonardo da Vinci, yleisnero vailla vertaa. Apu. Viitattu 22.3.2021. Saatavissa <https://www.apu.fi/artikkelit/leonardo-da-vinci-yleisnero-vailla-vertaa>

Ratamo. Kohopainomenetelmät. Ratamo. Viitattu 25.3.2021. Saatavissa <https://www.jyvaskyla.fi/ratamo/mita-taidegrafiikka/kohopainomenetelmat>

Tiede. 2010. Lentokalojen liitosuhde on lintujen luokkaa. Tiede. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa https://www.tiede.fi/artikkeli/uutiset/lentokalojen_liitosuhde_on_lintujen_luokkaa

Tieteen kuvalehti. 2919. Voiton tie kulkee ilmojen halki. Viitattu 7.4.2021. Saatavissa <https://tieku.fi/elaimet/voiton-tie-kulkee-ilmojen-halki>